ВИХОВУЄМО РОЗУМНИЧКІВ

ВИВЧАЄМО ЦИФРИ

4-6 РОКІВ

Шановні батьки і вихователі!

Навчальний матеріал цієї книжечки передбачає повне оволодіння арифметичними діями у межах 1—10. Так, якщо ваша дитина майстерно володітиме знаннями щодо цифр першого десятка, свідомо виконуватиме будь-яке додавання, віднімання, то їй значно легше буде опановувати більш складні математичні перетворення.

Тож для роботи вам пропонується найрізноманітніший матеріал для засвоєння кожної з десяти цифр. Перш за все це своєрідна гра: скласти, наприклад, одиницю із сірників, з'ясувати, скільки у собачки хвостиків, скільки у дитини мам і т. д. Звичайно, у пригоді стануть лічилки, різні арифметичні вправи. Ось тут слід починати вчитися писати цифри у зошиті. Він має бути у клітинку, щоб дитині зручно було написати в ній цифру. А мама чи тато повинні показати, як брати ручку в руку, звідки починати писати цифру.

Слід знаходити предмети, знання яких сприяло б вивченню як предметів, так і арифметичних дій. Ось, наприклад, скільки кольорів має світлофор. Дитина не тільки вивчатиме цифру три, кольори, а також і правила вуличного руху.

А ось інший приклад. Безумовно, для вивчення цифр сірники прекрасний матеріал для навчання. З них можна складати будь-яку цифру, додавати, віднімати. Але ж не забувайте, що сірники — це можлива небезпека. То ж дитині слід щоденно розповідати про ту небезпеку, яку становлять сірники, і її наслідки. Дитина має завжди пам'ятати про це.

Завдання теж прекрасний матеріал для навчання. Бажано, при можливості, виконувати завдання у зошиті, щоб можна було повернутися і повторити пройдене. І візьміть за правило повторювати те, що ви вже пройшли.

У книжечці є новий вид завдань — задачі. Так, саме простенькі задачі вже має виконувати ваш вихованець. Віднесіться до цього найвідповідальніше. Адже попереду скільки їх доведеться розв'язувати. І дитина має полюбити ці вправи.

І останнє. Не перевантажуйте дитину і обов'язково стимулюйте її успіхи.

Т. Б. Хомуленко,
доктор, професор, зав. кафедрою психології
Харківського педагогічного університету;
Н. П. Кидисюк,
вчитель-методист вищої категорії,
відмінник народної освіти України;
Б. В. Хомуленко,
аспірант Харківського
педагогічного університету.

puzkarapuz.ru

ОДИН

Один, один, одиничка —
до вікна летить синичка.
Та синичка лиш одна:
дзінь, дзінь, дзінь біля вікна.
Один, один, одиничка —
полетіла синичка.

Варвара Гринько

Покажи один пальчик.

Обведи цифру один за зразком.

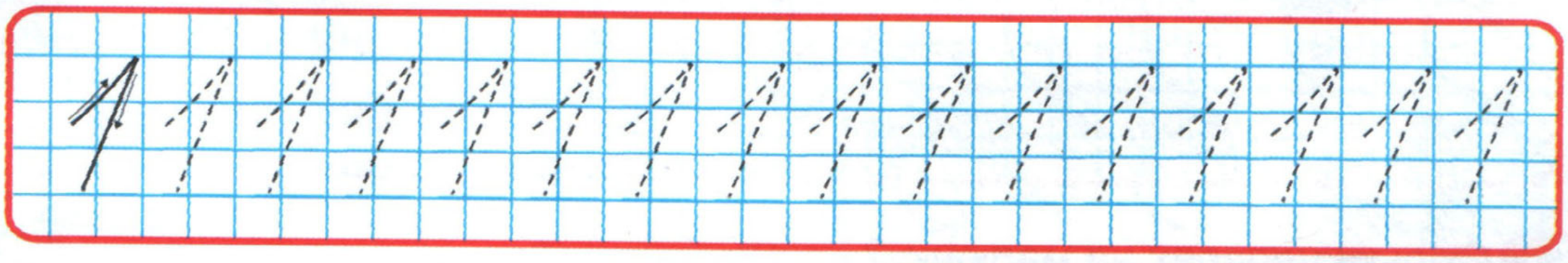

Скільки песиків на малюнку?
Скільки в нього хвостиків?

Розфарбуй лапки та вушка коричневим кольором, носик — чорним. А далі за своїм бажанням.

А у тебе є котик чи песик? Порахуй:
- скільки в нього носиків;
- скільки у нього ротиків?

Склади із сірників цифру один.

Обведи кружечки різними кольорами.
Один кружечок заштрихуй.

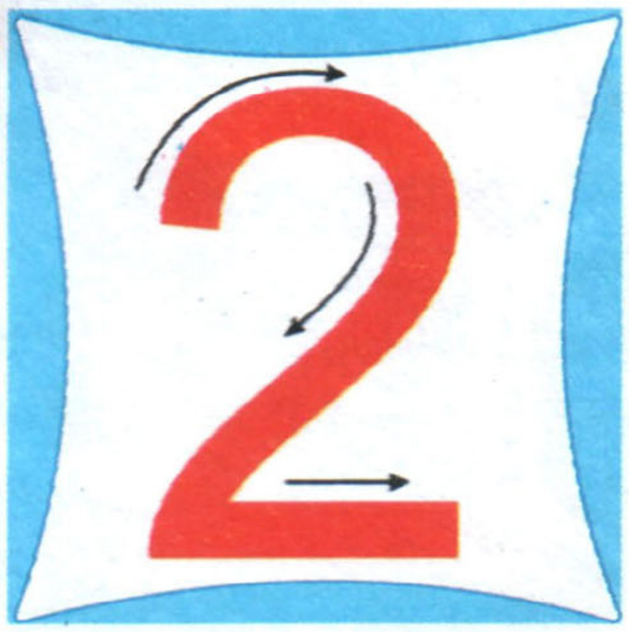

ДВА

Літо, спека, бо жнива.
В житі зайчиків аж два.
Раз, два — та й тікати —
буде нас стіжок ховати.
Раз, два — та й зима...
В ліс втечемо — нас нема.
Раз і два, раз і два.

Варвара Гринько

Покажи два пальчики.

Обведи цифру два за зразком.

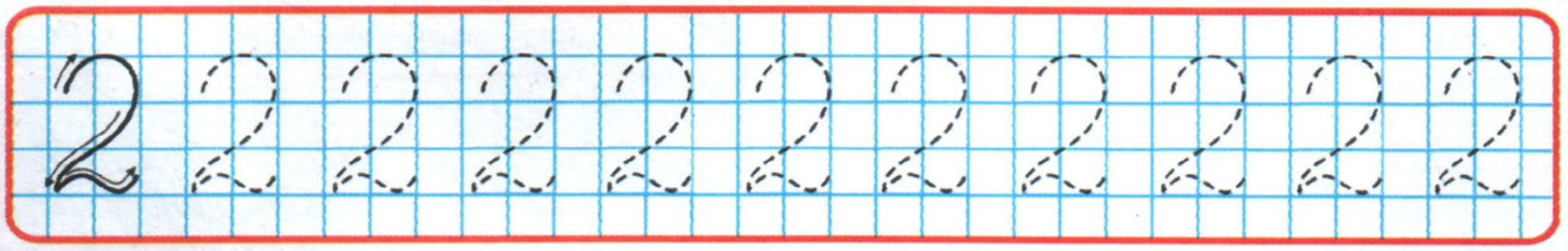

Скільки черепах на малюнку?
Розфарбуй черепашок у жовтий і коричневий кольори.

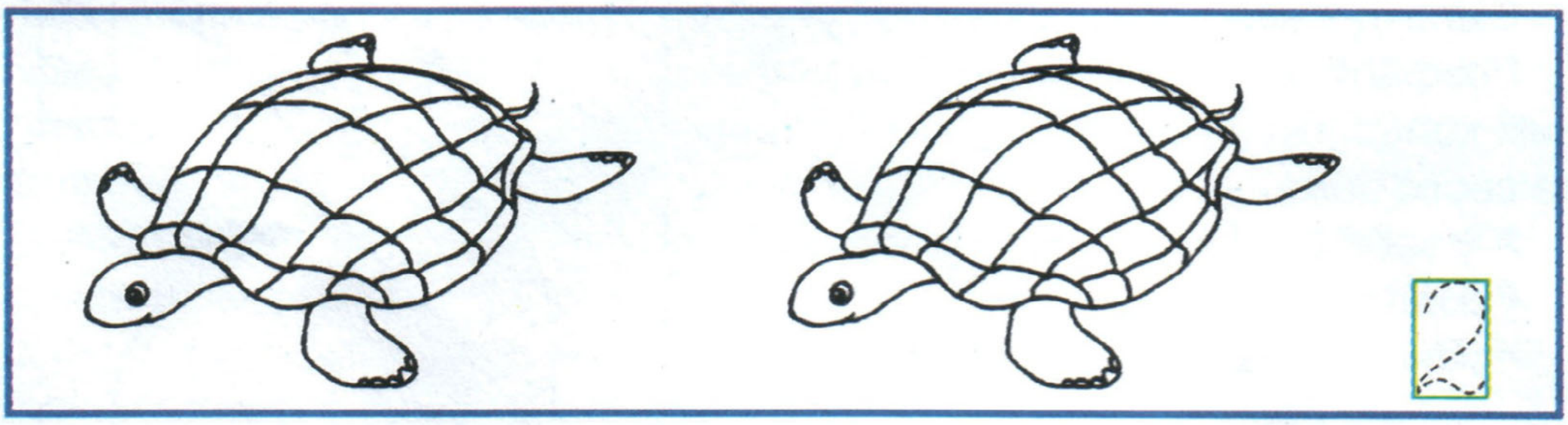

Склади із сірників цифру два.

Прапор України має два однакових полотнища: синього кольору та жовтого.

Зафарбуй верхнє полотнище синім кольором, а нижнє — жовтим.

Що означають ці кольори?

(Це колір синього неба та жовтих хлібних ланів.)

Прапор України синьо-жовтого кольору.

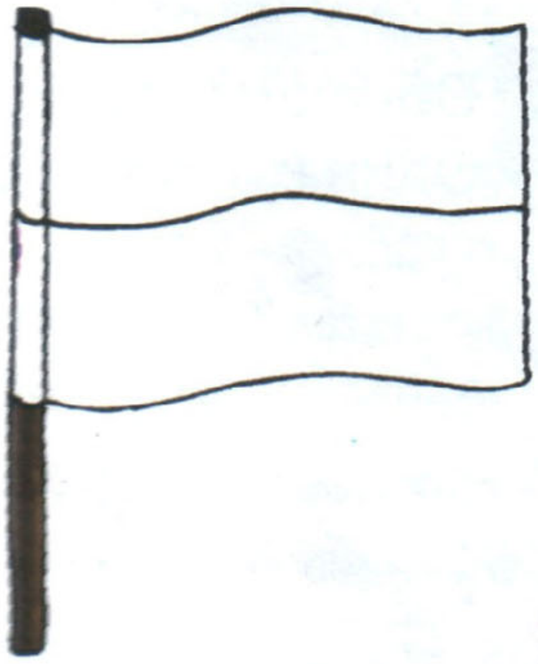

puzkarapuz.ru

ТРИ

Приступаємо до гри:
М'яч один, а нас аж три.
Грав я сам і грали вдвох.
А тепер пограєм втрьох.
Раз, два, три — приступаємо до гри.

Варвара Гринько

Покажи три пальчики.

Обведи цифру три за зразком.

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

Скільки троянд на малюнку?
Скільки у кожної троянди листочків?

Порахуй.

Зафарбуй троянди різними кольорами, а листочки — зеленим.

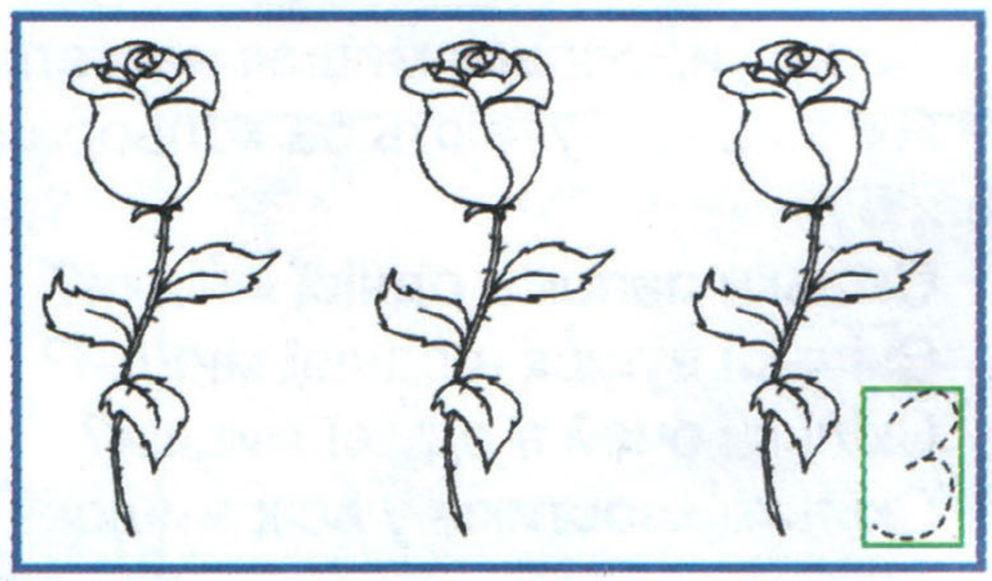

Склади із сірників цифру три.

Це світлофор. Він має три кольори.
Переходь вулицю тоді, коли горить зелене світло.

Зафарбуй кружечок зеленим кольором. Назви інші кольори.

Серед фігур знайди трикутник. (У трикутника 3 кути і 3 сторони.)
Заштрихуй трикутник червоним кольором, а інші фігури обведи різними кольорами.

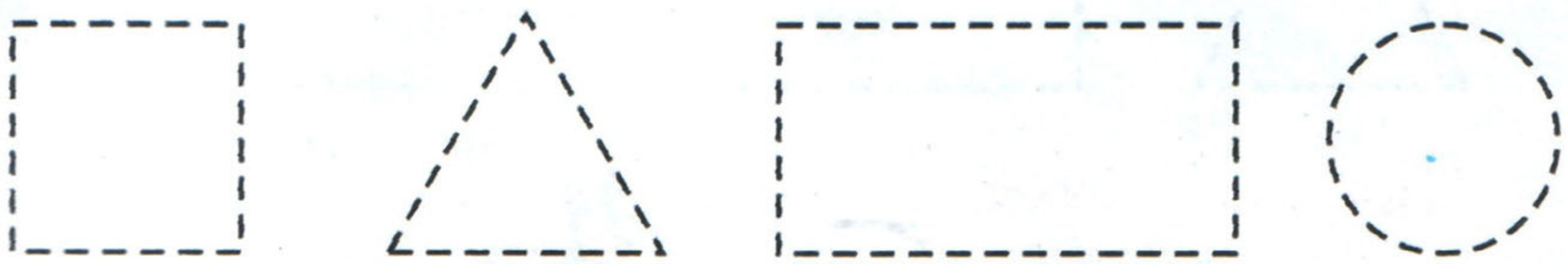

Якщо з'єднати два трикутники, то може вийти...
Спробуй це зробити різними кольорами.

puzkaraboli.ru

ЧОТИРИ

Я жмурюсь, заплющив очі.
Всі ховайтесь, хто де хоче.
Більш не буду я чекать:
Раз, два, три — іду шукать.
Раз — за Петра.
Два — за Дмитра.
Три — за Тетянку.
Чотири — за Оксанку.

Варвара Гринько

Покажи чотири пальчики.

Обведи цифру чотири за зразком.

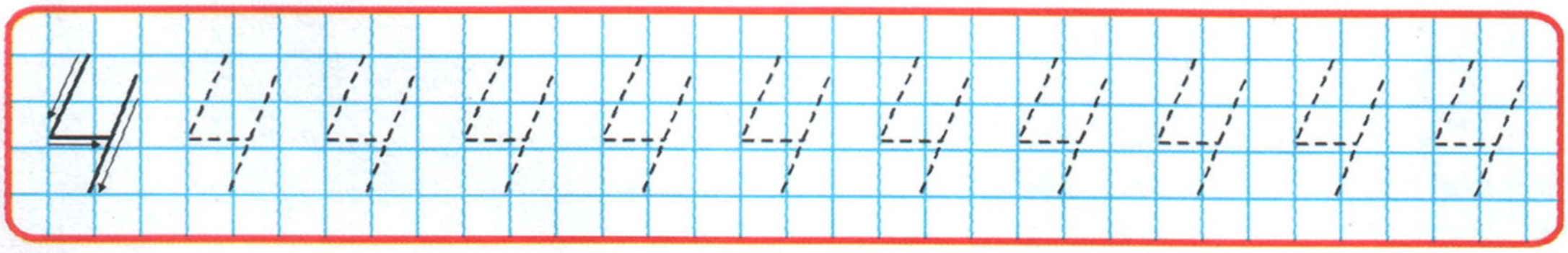

Порахуй, скільки мишок на малюнку. Які мишки бувають за кольором? Зафарбуй.

Скільки лапок в однієї мишки?
Скільки вушок в однієї мишки?
Скільки очей в однієї мишки?
Скільки хвостиків у всіх мишок?

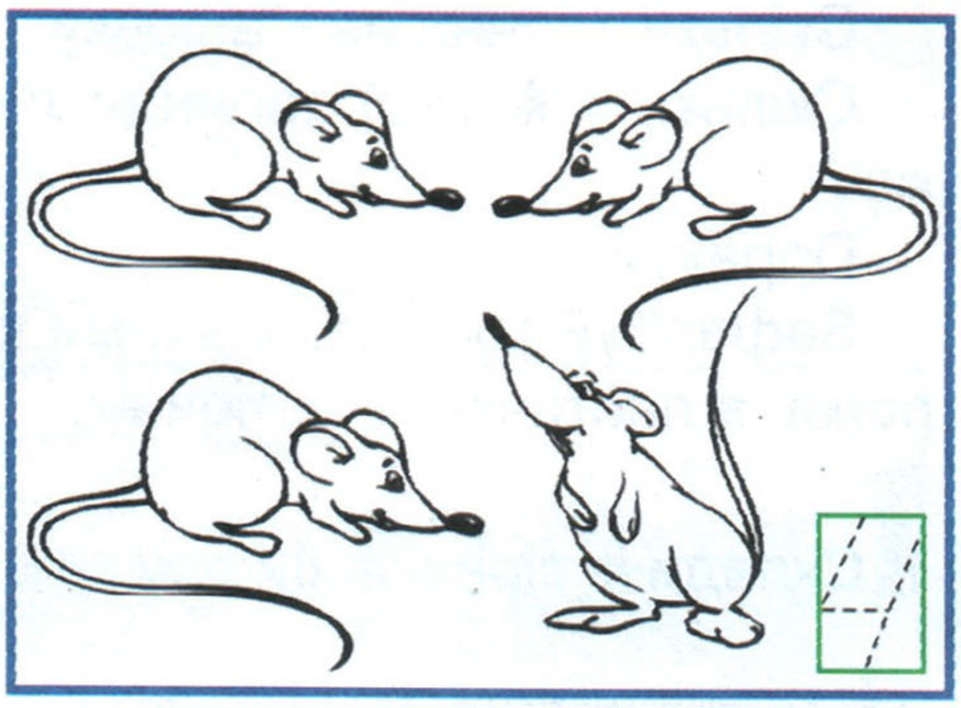

Склади із сірників цифру чотири.

Скільки чотирикутників намальовано? (У чотирикутника 4 кути і 4 сторони.)

Заштрихуй чотирикутники різними кольорами.

Лічилка

Сидить квочка
На гніздечку, золоті несе яєчка.
Скільки їх там, відгадай.
Раз, два, три, чотири — утікай.

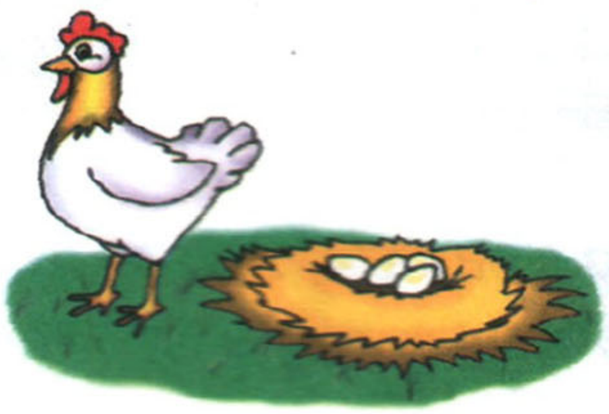

puzkarapuz.ru

П’ЯТЬ

Гойда, гойда, гойдалочка,
гойдається Наталочка:
Раз, два, три, чотири, п’ять —
буду лялечку гойдать.

Варвара Гринько

Покажи п’ять пальчиків.
Скільки пальчиків у тебя на одній руці?
А скільки на другій?

Обведи цифру п’ять за зразком.

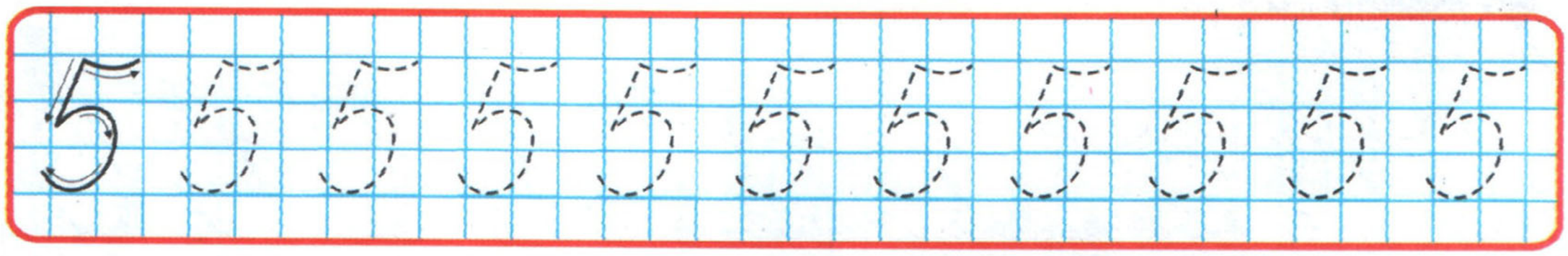

Порахуй, скільки каченят на малюнку.
Скільки дзьобиків в одного каченяти?
Скільки дзьобиків у всіх каченят?
Скільки очей у одного каченяти?
А скільки лапок?

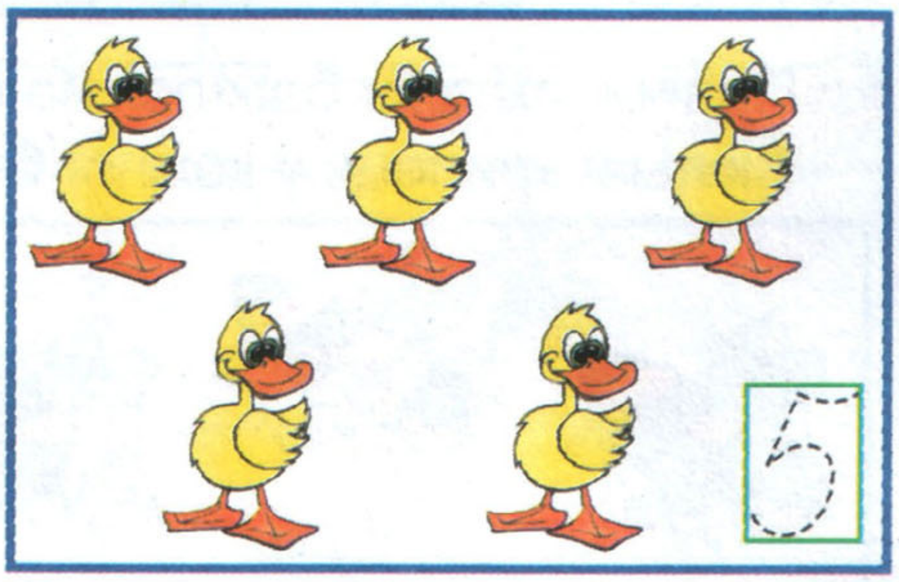

Склади із сірників цифру п’ять.

Гра

Перший пальчик — в ліс ходив.
Другий — дрова сам рубав.
Третій — піч розпалював,
Четвертий — воду наливав.
П’ятий на печі солодко спав.

(Візьміть ручку дитини і доторкайтесь до кожного пальчика.)

Загадка

П’ять ріжків торбинка має,
П’ять братів туди влізає,
Щоб мороз їх не щипав
І турбот не завдавав.

(Рукавичка.)

П’ятий — «зайвий»

Троянда, тюльпан, ромашка, нарцис, котик. Що тут зайве?

puzkarapuz.ru

ШІСТЬ

П'ять ялинок і дубок.
Заглядають у ярок.
Бачиш ти, синочку, їх?
Полічимо — скільки всіх?
П'ять ялинок ... і дубок...
— Шість, — всміхається синок.

Варвара Гринько

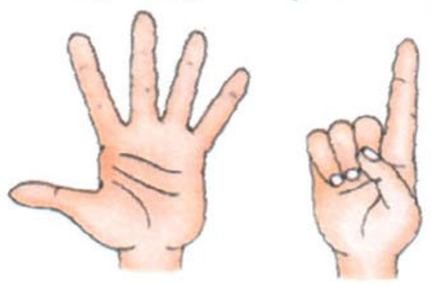

Покажи шість пальчиків.
Скільки пальчиків треба взяти з другої руки?

Обведи цифру шість за зразком.

6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

Полічи, скільки бджілок на малюнку.
Скільки крилець у кожної бджілки?

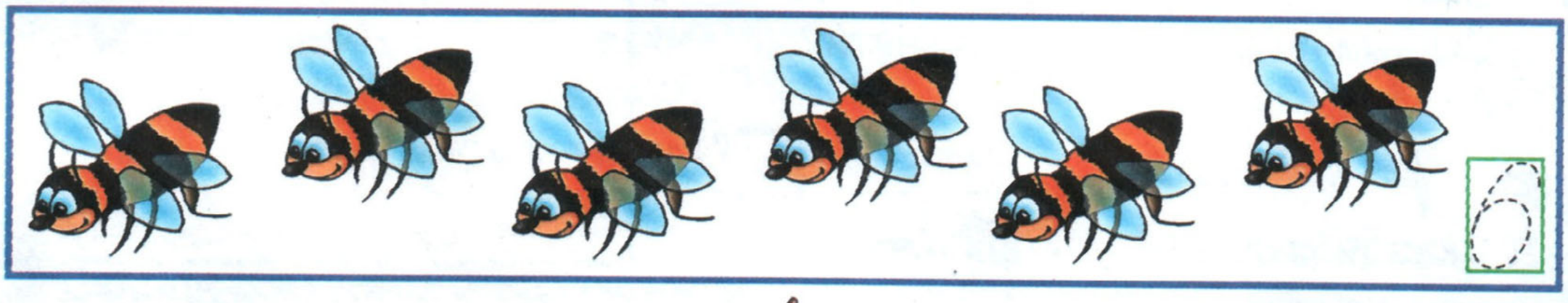

Склади із сірників цифру шість.

Запиши наступне число.

1	2	3	4	5	

Розмісти ці цифри так, щоб у рядках вони не повторювались.

4	5	6

Порахуй, кого більше — їжачків чи слоників?
Хто більший за розміром? Хто менший?

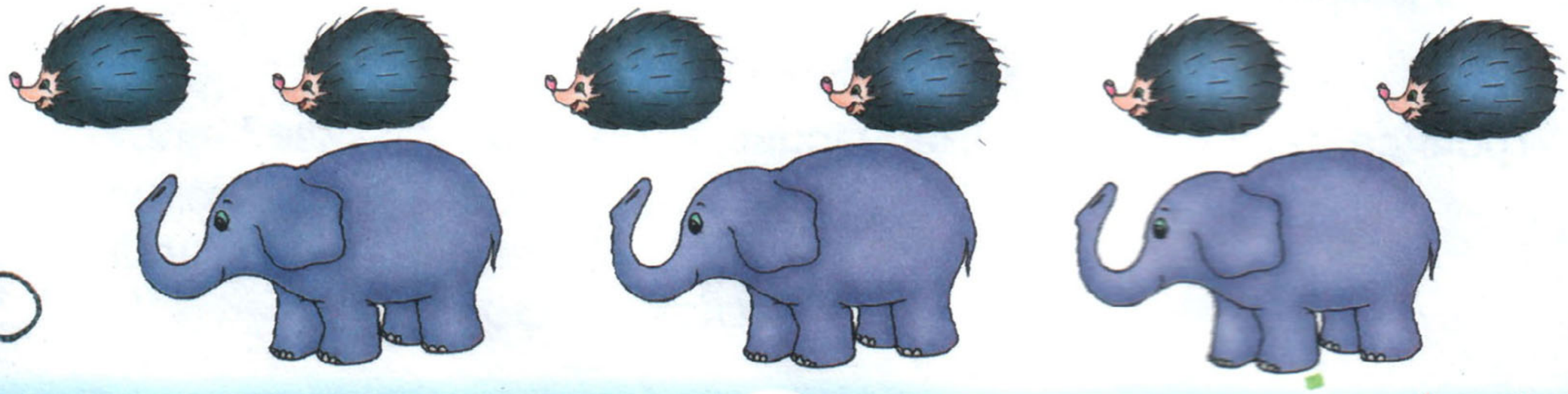

Puzkarapuz.ru

СІМ

Мама, тато, дід, бабуся —
Всіх назву — не помилюся.
Старший братик і сестричка —
В нас сімейка невеличка.
Не спиняйте, бо зіб'юся:
Мама, тато, дід, бабуся,
Старший брат, сестричка й я —
Отака у нас сім'я.

Варвара Гринько

Покажи сім пальчиків.
Скільки пальчиків треба взяти з другої руки?

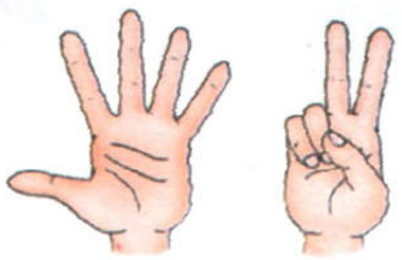

Обведи цифру сім за зразком.

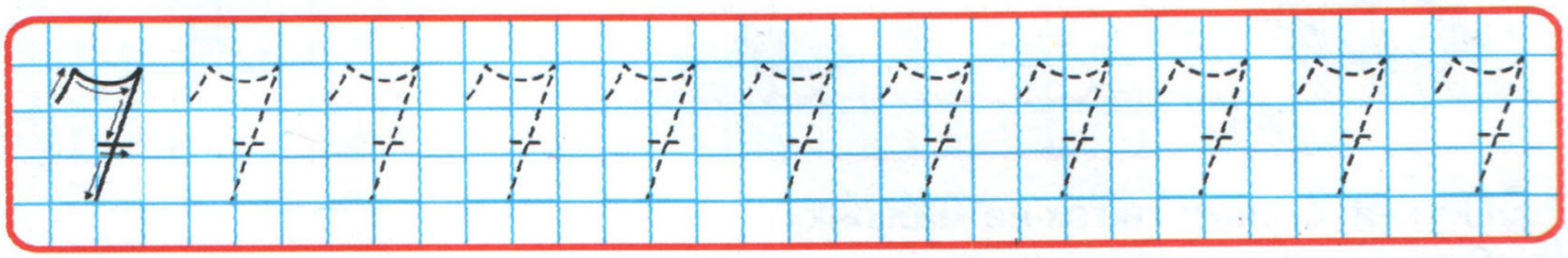

Полічи, скільки квіток намальовано.
Скільки пелюстків у кожній квіточці?
А скільки листочків?
Скільки разом пелюстків і листочків на одній квіточці?
Розфарбуй більші верхні пелюстки жовтим кольором, а нижні — фіолетовим, за зразком.

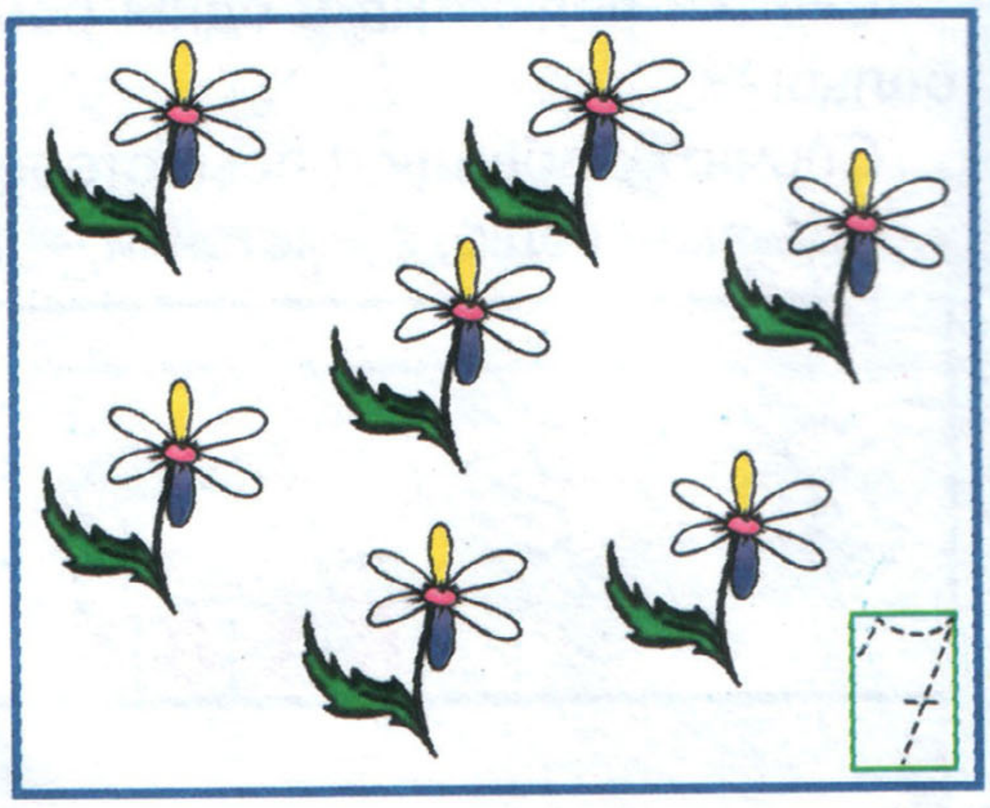

Склади із сірників цифру сім.

ЗАДАЧА

Марічка дала Борі та Сергійку по 2 цукерки. Три цукерки залишила собі.

Скільки цукерок було в Марічки спочатку?

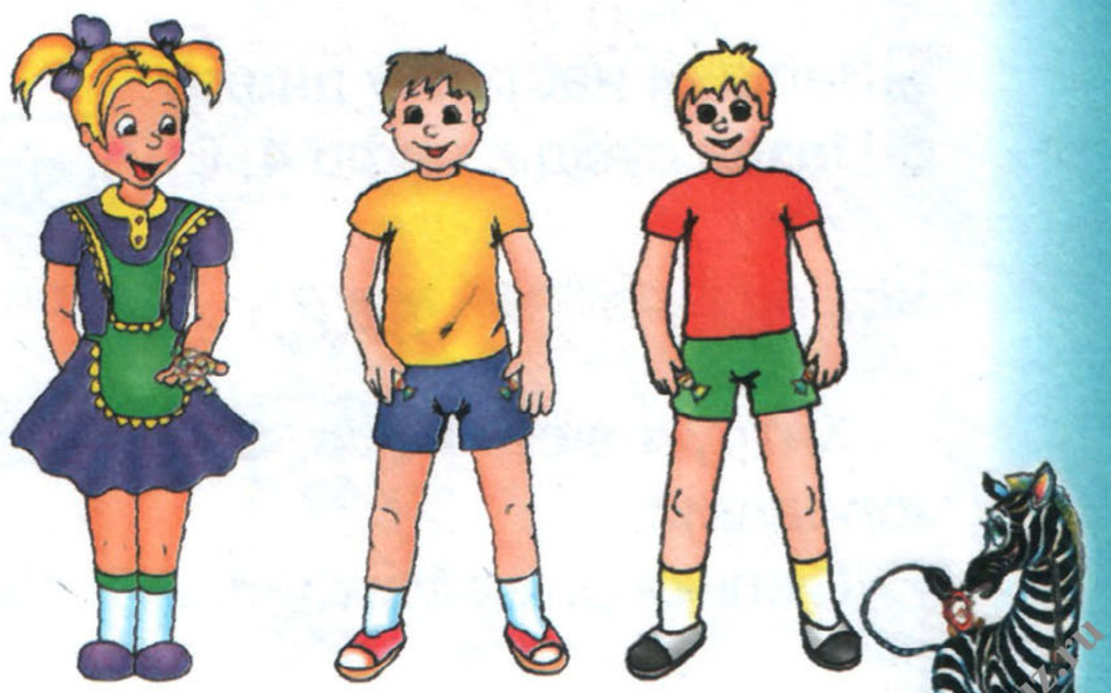

puzkarapuz.ru

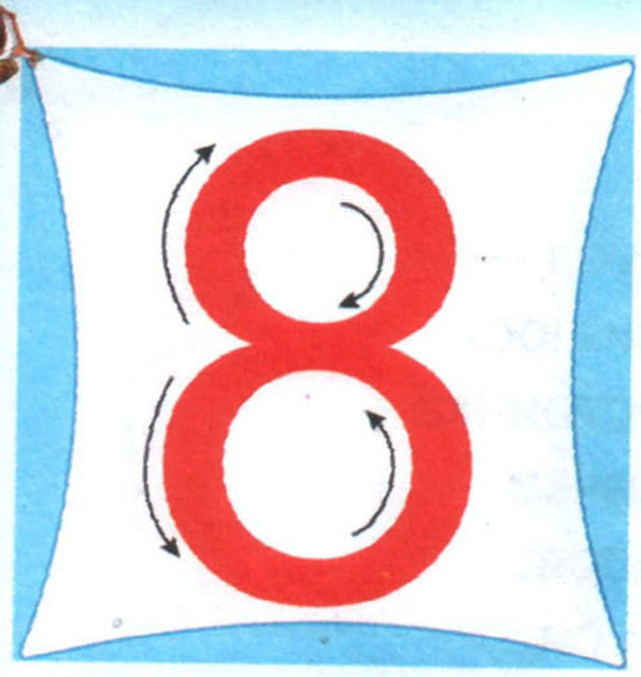

ВІСІМ

Мати рано уставала,
На сніданок готувала
Із вишнями вареники.
Всі заходьте в хату:
і Роман та Іван,
і Гришко, і Мишко,
і Платон та Антон,
і Юрась, і Тарас!
До восьми я рахував,
по варенику їм дав.

Варвара Гринько

Покажи вісім пальчиків.

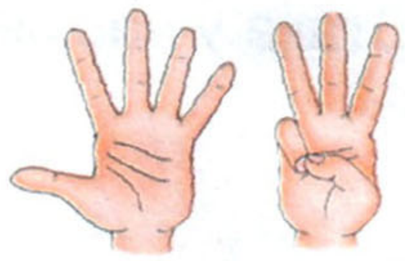

Обведи цифру вісім за зразком.

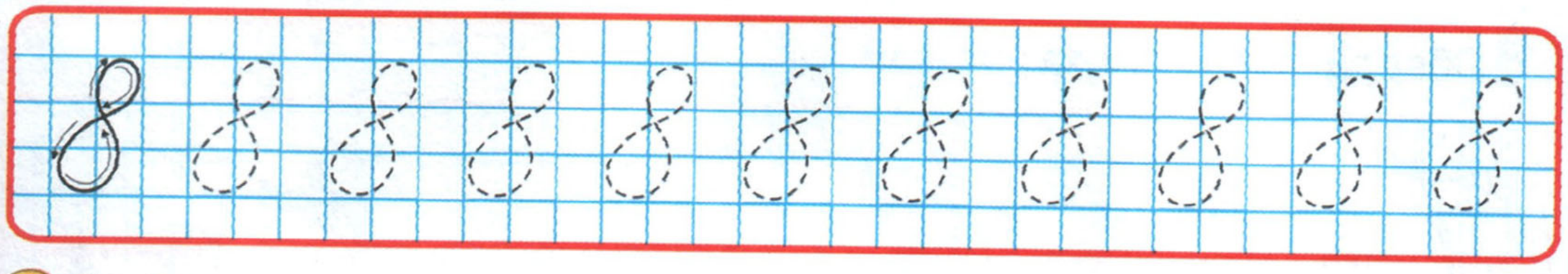

Полічи, скільки квіток на малюнку?

Скільки пелюстків в одній ромашці? Скільки листочків на одному стебельці?

Спочатку обведи фломастером кожну пелюстку, а потім розфарбуй їх у будь-який колір, а листочки — в зелений колір.

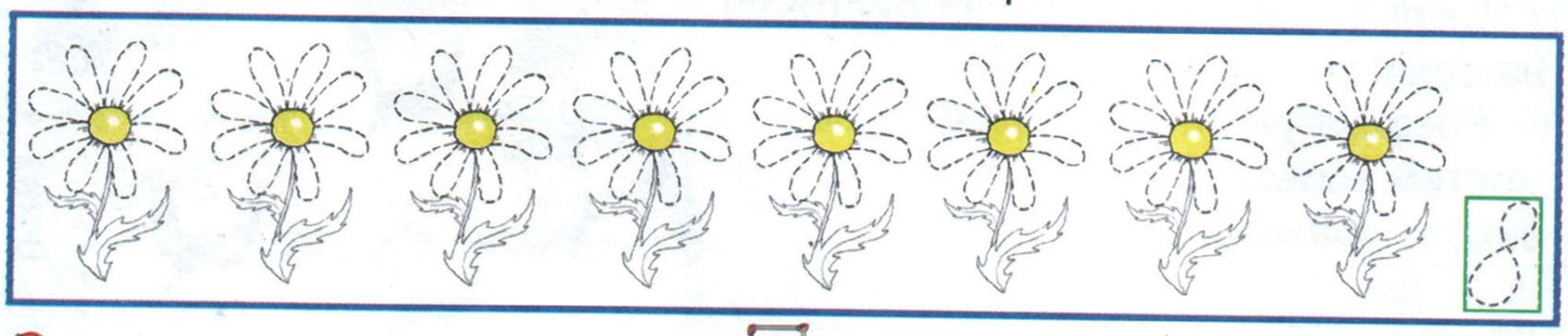

Склади із сірників цифру вісім.

Запиши наступну цифру.

1	2	3	4	5	6	7	

Назви сусідів цифр 4, 6, 7.

ЗАДАЧА

Катрусі вісім років, а Михайлик на три роки молодший.

Скільки років Михайлику?

puzkarapuz.ru

ДЕВ'ЯТЬ

Раз, два — ми в дорозі.
Три, чотири — на порозі.
П'ять, шість — мити ніжки.
Сім, вісім — час у ліжко.
Треба в дев'ять всім сказати.
— На добраніч, будем спати.

Варвара Гринько

Покажи дев'ять пальчиків.

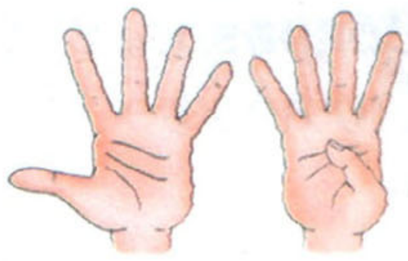

Обведи цифру дев'ять за зразком.

9 9 9 9 9 9 9 9 9 9

Полічи, скільки овалів на малюнку.
Заштрихуй дев'ятий овал, решту — обведи.

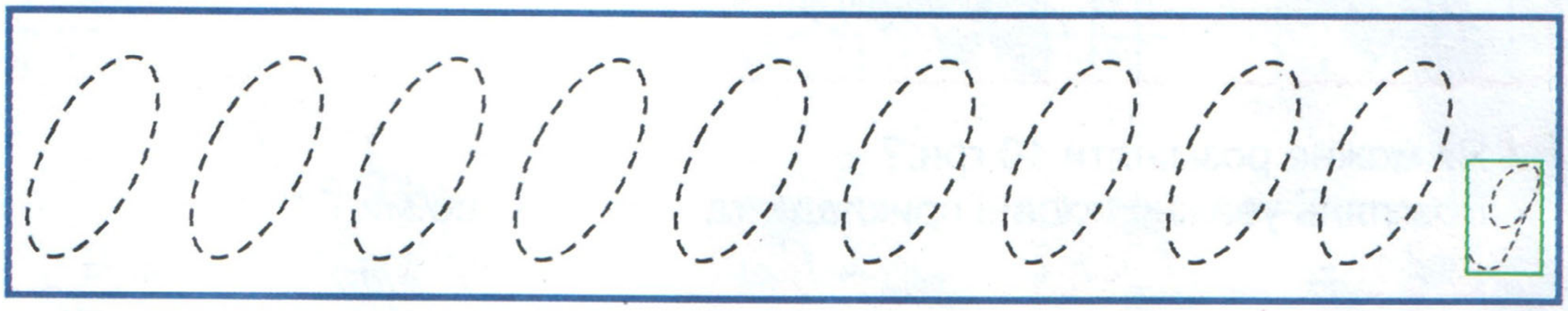

Склади із сірників цифру дев'ять.

Запиши наступну цифру.

1	2	3	4	5	6	7	8	

Назви сусідів цифр 3, 7, 8.

Знайди зайву цифру та підкресли її: **1 2 3 3 4 5 6 7 8 9**.

МАГІЧНІ КВАДРАТИ

У кожному рядку має бути цифра 9. Поміркуй і запиши необхідні цифри.

3	0	6
4	4	1
2	5	2

2	3	4
1	5	3
6	1	2

3	0	6
4		1
	5	

	3	
	5	
6		2

© pustunchik.ru

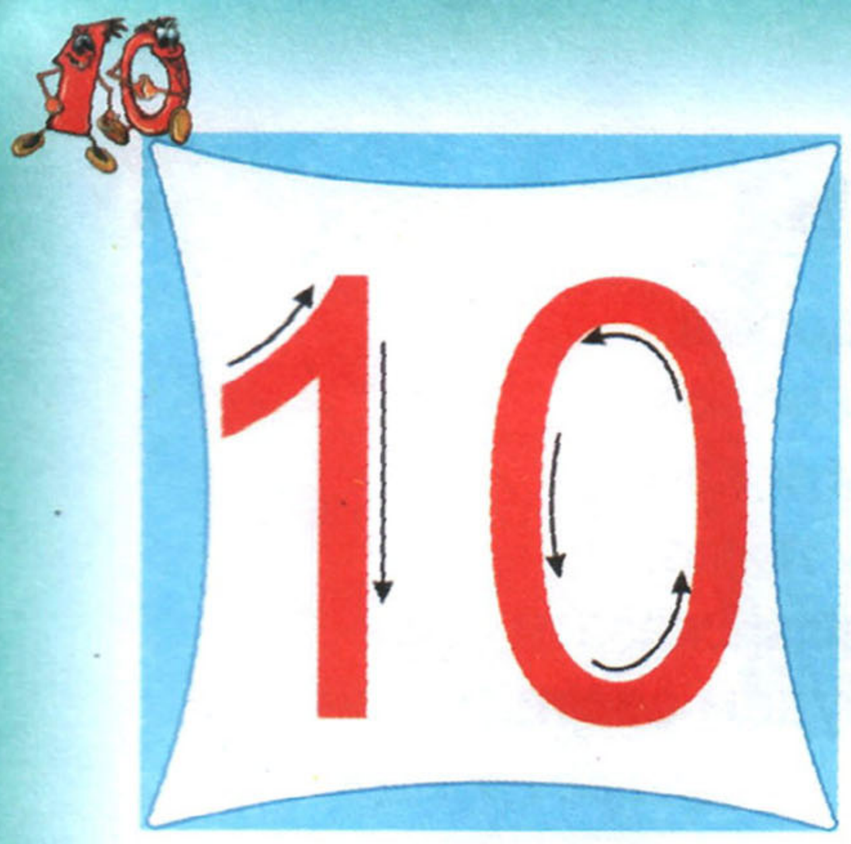

ДЕСЯТЬ

Всі кажуть:
— В тата руки золоті.
Я придивився —
Вони прості.
І пальців, як у мене, —
Рівно десять.
Щоправда, в тата, мабуть,
Сто професій.

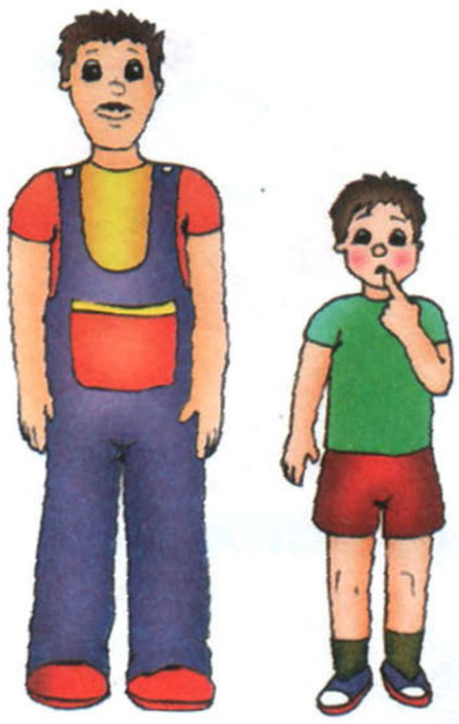

Ігор Січовик

Покажи десять на пальцях.
Скажи, скільки пальців у тебе на одній руці?
А скільки на другій?
Скільки пальців на двох руках?

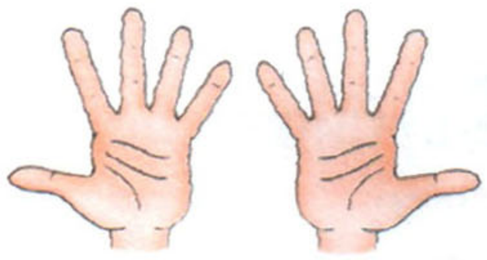

Обведи цифру десять за зразком.
Пам'ятай, що цифра десять пишеться у різних клітинках.

10 10 10 10 10 10 10 10 10 10

Як можна розміняти 10 грн.?
Розглянь уважно подані приклади та доповни своїми.

5 + 5 = 10 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10 5 + 2+ 2+ 1 = 10

Розв'яжи задачі.

І ПРО СЕБЕ НЕ ЗАБУВ

Мав Сергійко десять слив.
Ними друзів пригостив:
Дві — Наталочці віддав,
Три — одержав Ярослав.
І Тимку дісталось двійко.
Скільки сливок з'їв Сергійко?

СКІЛЬКИ ГОЛОЧОК?

— Їжачок, їжачок,
Скільки в тебе голочок? —
Зайчик голосно пита.
— Кажуть звірі: більше ста.
Зараз перевірю:
— Раз, два, три, чотири...
Справді сто! —
Повірив зайчик,
Як вколов об голку пальчик.

puzkarapuz.ru

ЗАВДАННЯ

Порівняй ці числа. Напиши відповідний знак за зразком.

1 □ 2 2 < 3 3 □ 4 4 □ 5 1 = 1 3 □ 3

2 > 1 3 □ 2 4 □ 3 5 □ 4 2 □ 2 4 □ 4

А тепер додай до першого числа друге. Відповідь запиши у квадратику.

1 + 2 = □ 3 + 2 = □ 4 + 5 = □ 1 + 1 = □

2 + 1 = □ 3 + 4 = □ 5 + 4 = □ 3 + 3 = □

2 + 3 = □ 4 + 3 = □ 2 + 2 = □ 4 + 4 = □

Порівняй кількість фруктів на малюнках.

□

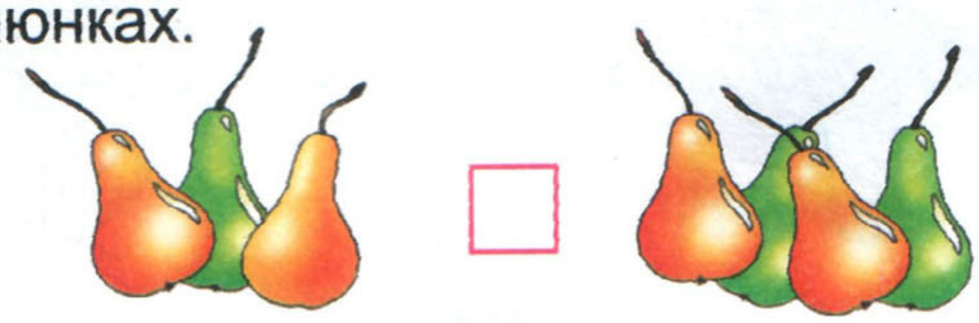

□

□

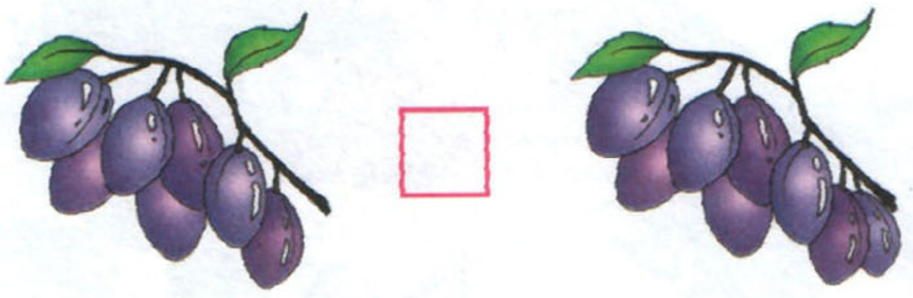

ЗАГАДКА

Червоненьке, кругленьке,
чорним поцяцьковане,
дітьми дуже шановане.

(Сонечко—жучок.)

Скільки на малюнку сонечок—жучків?
Скільки крапок на 1, 2, 3, 4, 5? Запиши.
Скільки крапок на 1 і 2, на 2 і 3, 3 і 4, 4 і 5.

1 + 2 = □ 2 + 3 = □ 3 + 4 = □ 4 + 6 = □

Де більше крапочок на 1 чи 2, на 3-му чи на 4-му сонечку, на 4-му чи 5-му?

На скільки більше?

2 – 1 = □ 4 – 3 = □ 6 – 4 = □

Де менше і на скільки?

1 < 2 на □ 3 □ 4 на □

2 □ 3 на □ 4 □ 6 на □

puzkarapuz.ru

ЗАВДАННЯ

Скільки лавочок на малюнку? ☐

Скільки відер ти бачиш? ☐

Яке відро стоїть на найбільшій лавочці? ☐

Яке відро стоїть на середній лавочці? ☐

Яке відро стоїть на найменшій лавочці? ☐

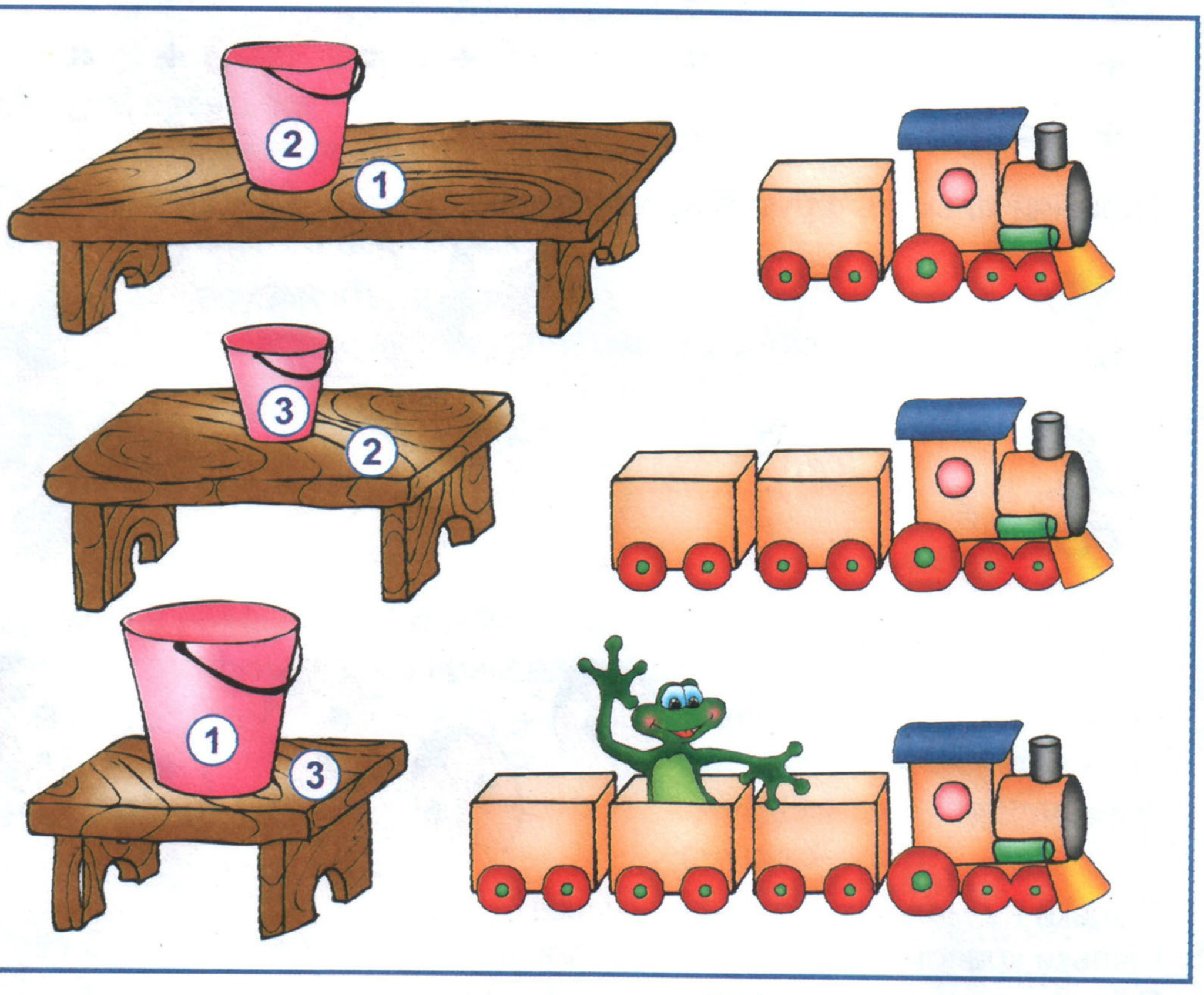

На якій лавочці стоїть найбільше відро? ☐

На якій лавочці стоїть найменше відро? ☐

Скільки вагонів везе верхній паровоз? ☐

Скільки вагонів везе середній паровоз? ☐

Скільки вагонів везе нижній паровоз? ☐

Скільки пасажирів везе нижній паровоз? ☐

Хто це?

Скільки коліс у першому, другому і третьому паровозах? ☐

puzkaraprz.ru

ЗАДАЧІ

У чотирьох братів по одній сестрі.
Скільки дітей у сім'ї?

□ + □ = □

Відповідь: □

В усіх жуків по 6 ніжок, а в павука на дві ніжки більше.
Скільки ніжок у павука?

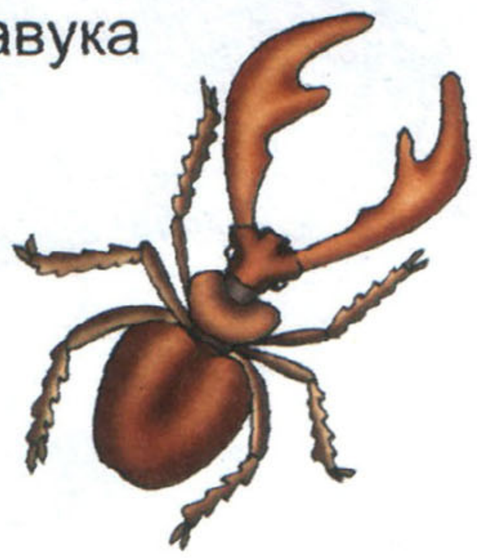

□ + □ = □

Відповідь: □

А тепер перевір. З яким телефоном у дівчинки є зв'язок?

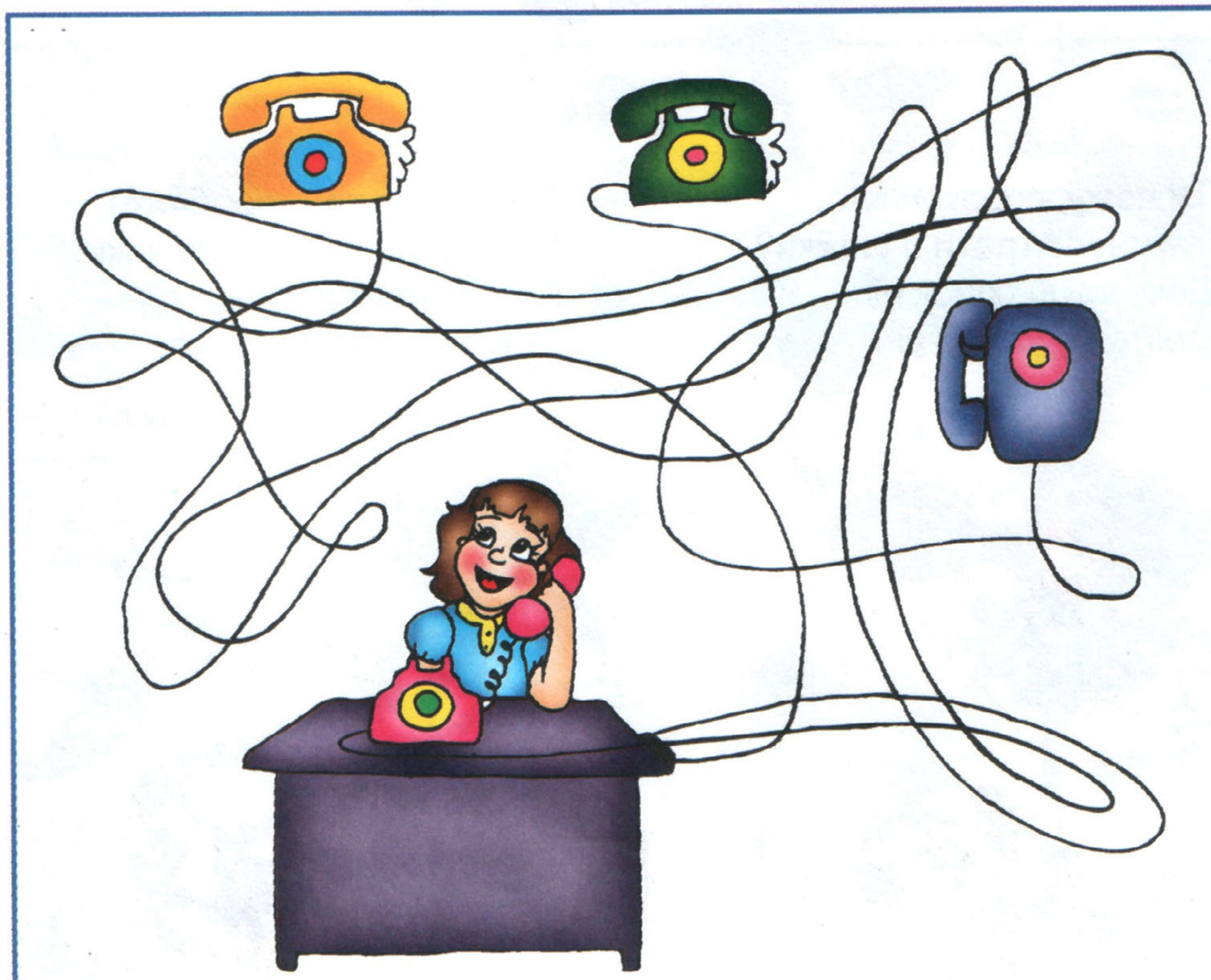

puzkarapuz.ru

ЗАВДАННЯ

Хто знайде машину?

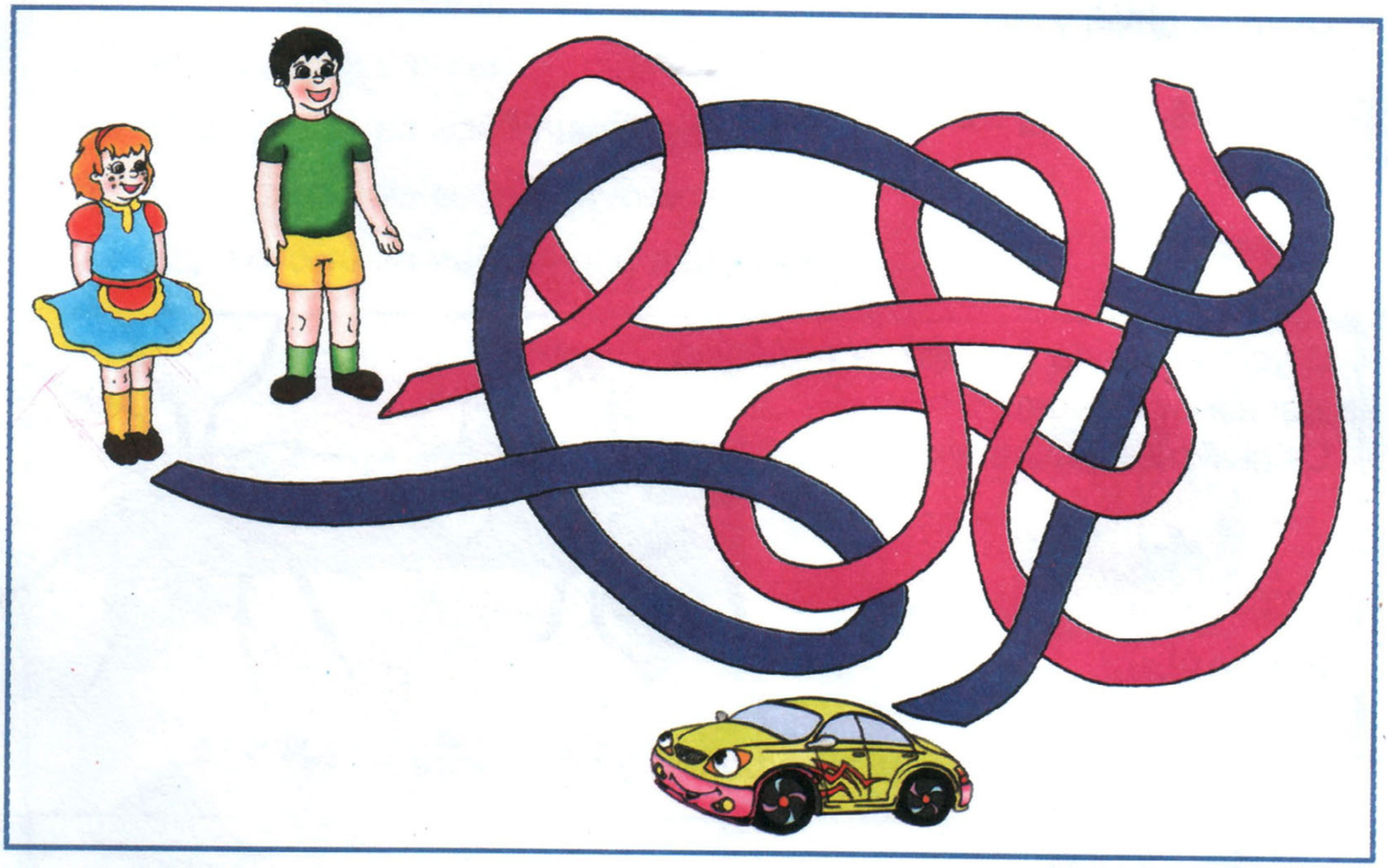

ПОСМІХНИСЬ!

— Ти чому, сороконіжко,
Не виходиш грати в сніжки?
— Доки взую сорок ніг,
То розтане зовсім сніг.

Прилетіли три горобчики,
Повсідалися на стовпчики.
Прилетіли три синички —
Почалася перекличка.

Скільки усього птахів?

3 + 3 = □

puzkarapuz.ru

ЗАВДАННЯ

Розглянь малюнки.
Скільки на першому горішків?
Скільки на другому курчаток?
Скільки на третьому грибочків?
Скільки на четвертому блакитних, жовтих та фіолетових рибок?
Скільки темно-вишневих, червоних і жовтих черешень?

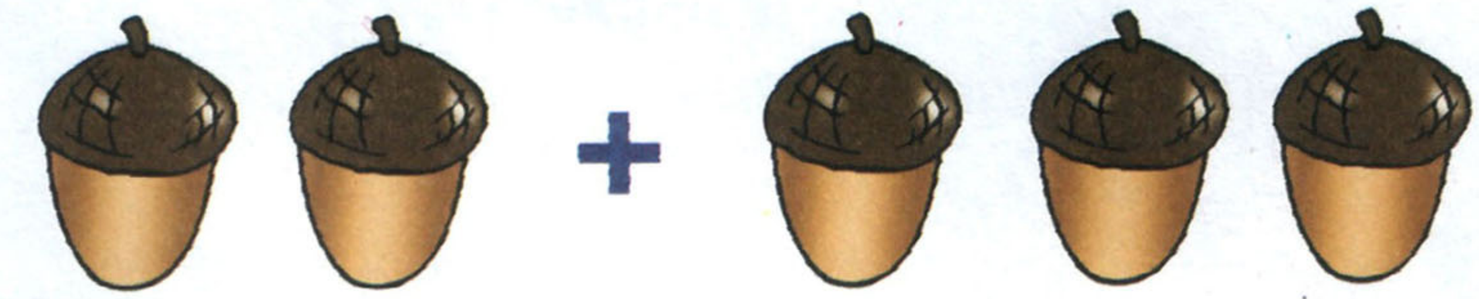

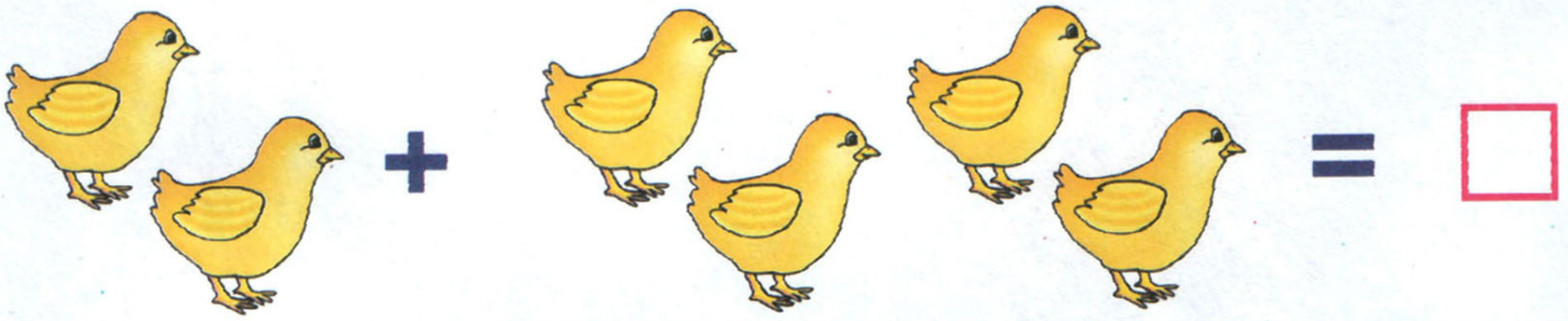

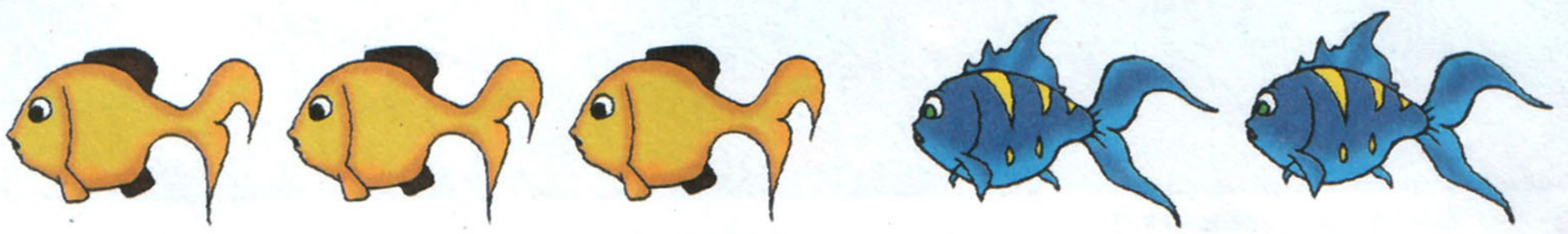

3 + 2 + 5 = □

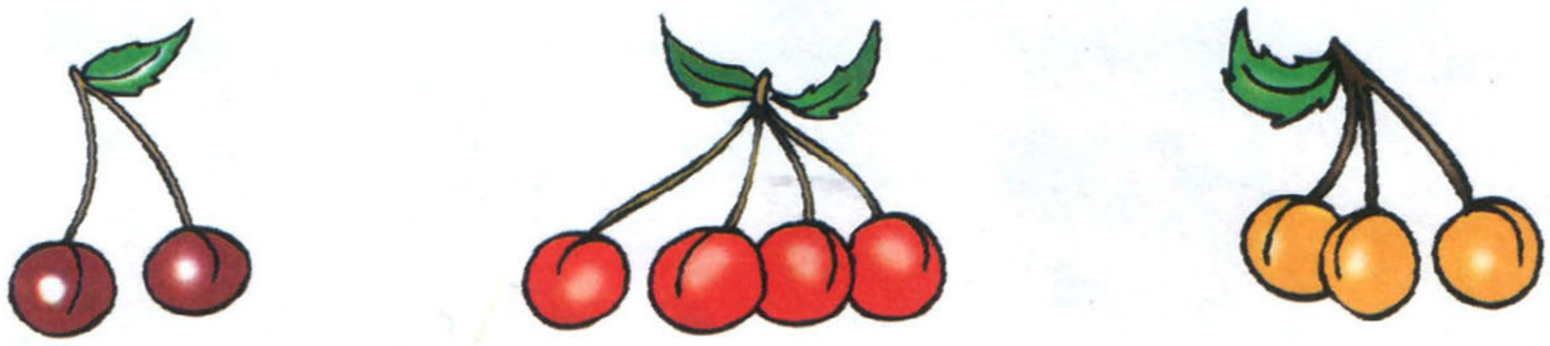

□ + □ + □ = □

puzkarapuz.ua

ЗАВДАННЯ

Скільки білочок на дубі?
Скільки пташок на березі?
Скільки усього тваринок?
Скільки усього дерев?
Скільки квіточок під деревами?

Спробуй виконати ці таблиці додавання.

1 + 4 = ☐	4 + 4 = ☐	1 + 5 = ☐	4 + 5 = ☐
2 + 4 = ☐	5 + 4 = ☐	2 + 5 = ☐	5 + 5 = ☐
3 + 4 = ☐	6 + 4 = ☐	3 + 5 = ☐	

А тепер відніми:

10 – 5 = ☐	8 – 5 = ☐	6 – 5 = ☐
9 – 5 = ☐	7 – 5 = ☐	5 – 5 = ☐

Чого більше: чотири палички і ще дві чи чотири палички і ще п'ять?

puzkarapuz.ru